

PEDAGOGICKÁ DOKUMENTÁCIA Z ANGLICKÉHO JAZYKA

ÚROVEŇ B1

Autori osnov z AJ:

Z. GADUŠOVÁ a kol.

Autori častí Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia:

K. Bockaničová
D. Čagáňová
J. Česneková
D. Ďuranová
Z. Mikolajová
J. Tyukosová

Obsah

ÚVOD	3
I KOMPETENCIE	4
II VŠEOBECNÉ KOMPETENCIE	5
III KOMUNIKAČNÉ JAZYKOVÉ KOMPETENCIE	5
1 JAZYKOVÁ KOMPETENCIA	5
2 SOCIOLINGVISTICKÁ KOMPETENCIA	6
3 PRAGMATICKÁ KOMPETENCIA	6
IV KOMUNIKAČNÉ ZRUČNOSTI	7
1 POČÚVANIE S POROZUMENÍM	7
2 ČÍTANIE S POROZUMENÍM	7
3 PÍSOMNÝ PREJAV	8
4 ÚSTNY PREJAV	8
ÚSTNY PREJAV-DIALÓG	8
ÚSTNY PREJAV – MONOLÓG	9
V KOMUNIKAČNÉ SPÔSOBILOSTI A FUNKCIE KOMUNIKÁCIE	9
VI SLOVNÁ ZÁSoba	43
TÉMY PRE KOMUNIKAČNÉ ÚROVNE	43
VYBRANÁ POVINNÁ LEXIKA PRE KOMUNIKAČNÚ ÚROVEŇ B1	46
VII VYBRANÉ UČEBNÉ PLÁNY	64
LITERATÚRA	69

Úvod

Cieľom predkladaných učebných osnov z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie (cieľový program) vychádzala z návrhu modelu vyučovania cudzích jazykov vytvoreného riešiteľským tímom v predchádzajúcich fázach riešenia projektu.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu: *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

Dokument definuje jednotlivé kompetencie ako „*súhrn vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú osobe konať*“, pričom:

- „**Všeobecné kompetencie** sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.
- **Komunikačné jazykové kompetencie** sú tie, ktoré umožňujú osobe konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.
- **Kontext** označuje konfiguráciu udalostí a situačných faktorov (fyzických aj iných), do ktorých sú situované komunikačné akty.
- **Jazykové činnosti** predstavujú uplatňovanie vlastnej komunikačnej jazykovej kompetencie pri plnení úlohy v konkrétnej oblasti spracovania.
- **Stratégia** je organizovaný, zámerný a riadený postup úkonov, ktorý si jednotliviec vyberie na splnenie ním zvolenej úlohy alebo úlohy, ktorú má nariadenú.
- **Úloha** je definovaná ako také zámerné konanie, ktoré jednotliviec pokladá za potrebné na dosiahnutie daného výsledku v kontexte riešeného problému.“ (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie, ŠPÚ Bratislava 2006, s.12 - 13).

Dokument ďalej definuje jednotlivé komunikačné úrovne:

- **základná úroveň A** nazvaná **Používateľ základov jazyka**, ktorá sa ďalej delí na **úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom) a **úroveň A2** (počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov),
- **mierne pokročilá úroveň B** nazvaná **Samostatný používateľ**, ktorá sa ďalej delí na **úroveň B1** (fáza plynulého využívania základných komunikačných nástrojov/prahová úroveň) a **úroveň B2** (fáza primeraného využívania komunikačných kompetencií v bežných

komunikačných situáciách),

- **pokročilá úroveň C** nazvaná **Skúsený používateľ**, ktorá sa ďalej delí na
úroveň C1 (fáza plynulého využívania komunikačných kompetencií v širokom komunikačnom kontexte) a
úroveň C2 (fáza celkového operačného využitia jazyka v akoľvek komunikačnom kontexte vrátane využívania interkultúrnych kompetencií).

Stanovenie úrovni ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoriť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

Za účelom vypracovať podrobnú pedagogickú dokumentáciu, ktorá by vytvorila ideálne podmienky pre dosiahnutie vyššie uvedených úrovni stanovených vo formálnom vzdelávaní na úroveň A1 až B2, bolo nevyhnutné v prvej fáze navrhnúť relevantný učebný plán a v druhej fáze vytvoriť koncepciu pre tvorbu cieľového programu ako prostriedku pre dosiahnutie stanovených úrovni. Keďže cieľová skupina žiakov sa vo formálnom vzdelávaní, a to najmä v ZŠ, odlišuje úrovňou kognitívnych spôsobilostí, ktorá sa neustále vyvíja, bolo nevyhnutné pre vytvorenie efektívneho učebného plánu presnejšie špecifikovať stanovené úrovne s prihliadnutím na psychohygienické možnosti žiaka. SERR podporuje jemné členenie úrovni podľa potrieb užívateľov a navrhuje niekoľko možností členenia.

Nová koncepcia osnov z cudzích jazykov má za cieľ vytvoriť rámec pre dosiahnutie jednotlivých referenčných úrovni vo vybraných CJ tak, aby boli vytvorené efektívnejšie podmienky pre výučbu CJ v rámci skvalitnenia usporiadania obsahu. Obsah učiva pre všetky uvedené cudzie jazyky: AJ, NJ, FJ, RJ, ŠJ a TJ bol usporiadaný na základe nasledujúcich požiadaviek:

- definovať všeobecné, medzipredmetové a jazykové kompetencie v súlade so SERR,
- synteticky usporiadať všetky kompetencie (vrátane ich jednotlivých častí), nakoľko umožňujú učiteľovi rýchlu orientáciu v základných častiach, ktoré potrebuje na prípravu svojej hodiny, resp. sekvencie,
- presne zadať lexikálne témy a kvantitatívne vymedziť základné lexikálne jednotky v rámci jednotlivých referenčných úrovni.

I Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* sa pri používaní a učení sa jazyka rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapája sa do rečových činností, v rámci ktorých vytvára a prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese si učiaci sa aktivuje tie stratégie učenia sa, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie. Kompetencie pritom definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,

- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity v jazyku, ktorý si učiaci sa osvojujú,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

II Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových činností.

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- rozoznávať, pochopiť a efektívne používať jednotlivé stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj budúci profesijný rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- identifikovať základné reálie krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými reáliami vlastnej krajiny,
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie krajín, v ktorých sa hovorí cudzím jazykom,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

III Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

1 Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),

- slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Učiaci sa na úrovni B1 ovláda jazyk:

- v takom rozsahu, aby sa dohodovoril a vedel vyjadriť s použitím osvojenej slovnej zásoby na vymedzené témy týkajúce sa bežného života, aj keď jeho obmedzená slovná zásoba mu príležitostne spôsobuje ťažkosti s formuláciou jeho výpovede, pričom používa opisné jazykové prostriedky,
- v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadriť myšlienky, ktoré sa týkajú aj abstraktných tém, ktoré sú uvedené v učebných osnovách.

2 Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách,
- dodržiavať konvencie slušnosti (vyjadrenie záujmu o druhého, výmena názorov a informácií, vyjadrenie obdivu, srdečnosti, pohostinnosti; vyjadrenie poľutovania, ospravedlnenia a vďaky; vyhýbanie sa priamym príkazom),
- používať základné bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá,
- uvedomovať si rozdiely v rôznych formách prejavu (formálneho, neformálneho).

Učiaci sa dokáže uplatňovať širokú škálu jazykových funkcií, používajúc bežné prostriedky neutrálneho štýlu. Uvedomuje si konvencie slušnosti a podľa nich aj koná.

3 Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby sa dokázal vyjadriť:

- v súlade s požadovanou stratégiou (zámer, téma, následnosť, príčina, kohézia, koherencia, štýl, register, rétorika),
- funkčne využíval jazykové prostriedky na získavanie informácií, vyjadrenie postojov (súhlas, nesúhlas), modalít (povinnosť, schopnosť), vôle (túžby, zábery), emócií (radosť, uspokojenie, nevôľa, záujem, prekvapenie, strach), etických zásad (ospravedlnenie, ľútosť, poľutovanie, súhlas, nesúhlas, pozdravenie, žiadosť, odmietnutie),
- pri interakcii (výmena informácií) alebo transmisii (sprostredkovanie informácií).

IV Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa rozumie krátkym jednoduchým monologickým, dialogickým a kombinovaným ústnym prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v štandardnom jazyku a primeranom hovorovom tempe reči.

Učiaci sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal porozumieť :

- prejavu ako celku, téme a hlavnej myšlienke,
- špecifické informácie a dokázal zachytiť logickú štruktúru textu, vedel rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich,
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- autentické dialógy na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview,
- prejavy naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh,
- podstatné informácie v jednoduchých prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je tematika známa, a ak sú prednesené v primeranom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- základné informácie z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa porozumie jednoduchým textom informatívneho a faktografického charakteru, primerane náročným textom s tematikou každodenného života a jednoduchším beletrizovaným textom.

Učiaci sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- získať informácie z jednoduchších textov,
- po príprave čítať plynulo a nahlas texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam učiacich sa,
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou,
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov,

- odhadnúť význam neznámych slov v náročnejšom texte a pružne meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania,
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, telegramu, e-mailu,
- čítať a porozumieť rôzne texty informatívneho charakteru,
- rozumieť jednoduchým textom z masovokomunikačných prostriedkov, v ktorých vie pochopiť hlavnú myšlienku,
- porozumieť obsahu jednoduchšieho autentického textu.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni B1 dokáže napísať jednoduchý súvislý prejav na témy z každodenného života a dokáže vyjadriť svoje postoje, pocity a dojmy. Vie správne používať základné lexikálne, gramatické, syntaktické a stylistické prostriedky vo formálnom a neformálnom písomnom prejave. Správne používa kompozičné postupy s ohľadom na obsah a adresáta písomného prejavu, ako aj s ohľadom na slohový útvar.

Učiaci sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a stylisticky vhodne:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- jednoducho opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť,
- napísať jednoduchší súkromný list,
- napísať obsahovo a jazykovo jednoduchý úradný list: žiadosť, inzerát a odpoveď naň,
- napísať jednoduchý životopis,
- napísať príbeh, rozprávanie,
- napísať krátky súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

4 Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa vie jazykovo správne a primerane reagovať v bežných životných situáciách. Dokáže bezprostredne nadviazať rozhovor na témy z každodenného života.

Učiaci sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
- začať, udržiavať a ukončiť rozhovor,
- správne reagovať na partnerove repliky v prirodzených a simulovaných situáciách a v situačných dialógoch,

- interpretovať a odovzdávať informácie.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa vie súvislo a s využitím jednoduchších jazykových prostriedkov hovoriť o svojich skúsenostiach, pocitoch, zážitkoch. Vie odôvodniť a vysvetliť svoj názor. Dokáže porozprávať jednoduchý príbeh a prerozprávať obsah prečítaného alebo vypočutého textu a vyjadriť svoj postoj.

Učiaci sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- vyjadrovať sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii k témam z bežného života,
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti,
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne,
- interpretovať a odovzdávať informácie,
- dokáže tvoriť jednoduché príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy).

V Komunikačné spôsobilosti a funkcie komunikácie

V prvej časti osnov boli pre všetky jazyky rovnako zadefinované jednotlivé všeobecné kompetencie podľa referenčných úrovní.

Samotná koncepcia je vytvorená za účelom konštruovania obsahu podľa presne stanovených kritérií. Jednotlivé časti osnov sú uvedené v komunikačnom kontexte a v nadväznosti na ostatné časti komunikačných kompetencií, čím vytvárajú komunikačný kontext.

Napríklad **Spôsobilosti** súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré musí žiak ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa žiak stretne až na vyšších úrovniach, v logickej nadväznosti po zvládnutí základných jazykových funkcií. Časť **Aplikácia funkcie** je zoznamom vyjadrujúcim pragmatické zručnosti, ktorý nie je uzavretý a charakterizuje jednotlivé úrovne. Jeho cieľom je poskytnúť učiteľovi základný rámec pre rozvoj jazykových zručností v súlade s príslušnou úrovňou. Jednotlivé formulácie musia zodpovedať príslušnej úrovni, čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Vyššie úrovne jazykového prejavu sú charakteristické úzkou prepojenosťou na všeobecné a sociolingvistické kompetencie. **Jazykové prostriedky** charakterizujú uvedené funkcie a ich ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne použitie, resp. vyjadrenie jednotlivých funkcií komunikácie. Časť **Jazykový register** má za úlohu dať do pozornosti základné sledované ciele. V súlade s jednotlivými úrovňami SERR rekapituluje požiadavky kladené na žiaka. Priamo prepája jazykovú a všeobecnú časť osnov a umožňuje tiež tvorcom spresniť svoj prístup a naznačiť cestu na dosiahnutie sledovaných cieľov. Ovládanie **Jazykovej a interkultúrnej dimenzie** umožní žiakovi, aby sa prispôbil od najnižšej úrovne ovládania jazyka zásadám sociálnej kohézie v cieľovej/vých krajine/ách. Patria sem aj interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách žijúcich v európskej spoločnosti a akceptácia ľudí z iných kultúr s ich

rozdielnym správaním a hodnotami.

Jazyková a interkultúrna dimenzia vo vyučovaní cudzích jazykov sa dá budovať nielen v škole, ale aj v rámci samovzdelávania na základe využitia autentických materiálov (hudba, literatúra, video, internet, DVD). V školskom prostredí budovanie interkultúrnej kompetencie zahŕňa:

- rozvoj interkultúrnych postojov (otvorenosť, zvedavosť,...),
- vedomosti o sociálnych skupinách a procesoch v spoločnosti,
- schopnosť interpretovať udalosti, dokumenty z vlastnej kultúry a iných kultúr,
- schopnosť kriticky hodnotiť produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Najdôležitejšie a pravdepodobne rozhodujúce kompetencie „učiacej sa“ a „učiteľov“ pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu; prijímanie informovaných rozhodnutí založených na dôkazoch a zmena pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom;
- kreatívne myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov, ktoré minimalizujú nežiadúce zovšeobecnenia, predsudky a stereotypy;
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy a vyberať si v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku, boj proti sebecku a etnocentrizmu; otvorenosť pri komunikácii s inými a schopnosť poučiť sa zo skúseností iných;
- myslenie orientované na budúcnosť, t. j. schopnosť vnímať problémy a hodnotiť rozhodnutia s ohľadom na skúsenosti s cieľom vybudovať spravodlivejšiu budúcnosť.

Chceli by sme zdôrazniť, že jednotlivé spôsobilosti na seba nenaväzujú, ale vytvárajú samostatný základný komunikačný kontext. Z daného dôvodu ich môže učiteľ kombinovať a neustále tak vytvárať nové komunikačné kontexty podľa vyučovacích potrieb žiakov v triede. Časť **Jazykový register a Jazyková a interkultúrna dimenzia** nie sú povinné, ale odporúčané. Učiteľ ich môže dopĺňať podľa potrieb efektívneho jazykového vzdelávania v triede.

Prehľad spôsobilostí a funkcií komunikácie stanovených pre úrovne A1 až B2 podľa SERR pre jazyky:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas

	Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvahy
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, poťažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na nespĺnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviníť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného
15. Reagovať na niečo, čo	Varovať pred niekým/niečím

sa má udiat' v budúcnosti	Poradiť Dodať odvalu/Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/niekoľko Vyjadriť, že som na niečo/niekoľko zabudol Pripomenúť Kondolovať Gratulovať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Korešpondovať Začať list Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	Podčiarknuť/ dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	Navrhnuť novú tému/nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku

Prehľad výskytu spôsobilostí na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky :	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
Spôsobilosti				
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočuť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť svoj názor				
5. Vyjadriť svoju vôľu				
6. Vyjadriť svoju schopnosť				
7. Vnímať a prejavovať svoje city				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus				
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii				
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti				
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku				
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17. Reagovať pri prvom stretnutí				
18. Korešpondovať				
19. Telefonovať				
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým				
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku				
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku				
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať				
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené				
25. Porozprávať niečo				

COMPETENCE 1 : « CONTACTING A PERSON IN A COMMUNICATIVE SITUATION » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 1 : „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Contacting a person in a communicative situation <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Attracting attention <i>Upútať pozornosť</i>	What seems to be a problem? Can I talk to you for a minute? Can I ask you something? Do you mind if I ask you something? I need to talk to you for a minute. I have to tell you something. There's something I need to tell you. There's something I think you should know. We need to talk.	Vázba slovesa seem + inf Opytovacie vety v rôznych časoch	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, ale žiaci rozoznávajú aj hlavné body v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, oznámenie, žiadosť, telefonický rozhovor, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov a pod.	Poukázať na jednotlivé spoločenské kategórie. Upozorniť na rozdiely v komunikácii vo formálnom a neformálnom styku, vo verejnom a súkromnom sektore.
	Pozdraviť				
	Responding to greeting <i>Odpovedať na pozdrav</i>				
	Expressing thanks and admiration <i>Podakovať a vyjadriť svoje uznanie</i>	Thank you very much for verb+ing	Predložkové väzby		
	Leave-taking <i>Rozlúčiť sa</i>	I must be off. It's time we were going., So long.	Fráz. sloveso to be		

COMPETENCE 2 : « LISTENING TO / GIVING INFORMATION » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 2 : „Vypočuť si a podať informácie“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Listening to / giving information <i>Vypočuť si a podať informácie</i>	Asking for information <i>Informovať sa</i>	How long have you been waiting ? For 10 minutes / since 9 o'clock. When did she come? What's it for ? It's for verb+ ing.... She lives in London, doesn't she ?	Predprítomný čas jednoduchý a priebehový Predložky since / for Otázky v rôznych časoch Predložkové väzby so slovesom končiacin – ing Prívesné / zisťovacie otázky	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, ale žiaci rozoznávajú aj hlavné body v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: opis zážitkov, pocitov a udalostí, vyrozprávanie príbehu, osobné listy, štandardné listy,	Poukázať na špecifiká komunikácie v rozhlasových reláciách (informácie, hudba, obľúbenosť, najpočúvanejšie relácie, známi animátori, atď.).
	Confirming / insisting on st. <i>Potvrdiť (trvať na niečom)</i>	To press one's point Do sit down	Zdôrazňovacie do		

	<i>Začleniť informáciu</i>	All the students passed that exam., Most people like him., Neither of my parents is English.	Neurčité zámená	interview, inzerát, jednoduchý referát, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky,	
	Answer request <i>Odpovedať na žiadosť</i>	Yes, of course. Go ahead. Yes, no problem. I´d rather you didn´t., With pleasure.	Väzba I´d rather you...	krátke správy v novinách, úryvky z kníh a filmov a pod.	

COMPETENCE 3 : « EXPRESSING AN OPINION » LEVEL A1
Spôsobilosť č. 3: „Vybrať si z ponúknutých možností“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Expressing an opinion <i>Vybrať si z ponúknutých možností</i>	Identifying <i>Identifikovať</i>	These are the animals that we saw in our Zoo. He told me it was the best choice.	Vztážené zámená –who, that, which Nepriama reč – zmena časov	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia, dialógy, jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklama a pod.	Dodržiavať základné pravidlá a postoje pri nákupoch (vedieť pozdraviť, spresniť výber, zaplatiť, atď.) a upozorniť na interkultúrne rozdiely.
	Describing <i>Opísať</i>	This bread was made of... Running is as healthy as..., It´s our job to find out...	Trpný rod v rôznych časoch Gerundium, stupňovanie prídavných mien		
	Confirming <i>Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas)</i>	Open the window, will you ? Let´s play together, shall we ? Oh no, I can´t agree. I don´t think it is necessary. In no case. Most certainly not.	Tvorba príviesných otázok, výnimky z pravidla		
	Correcting <i>Opraviť (korigovať)</i>	I must correct you there, Actually it costs 20 pounds.			

COMPETENCE 4: « EXPRESSING AN OPINION » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 4 : „Vyjadriť svoj názor“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Expressing an opinion Vybrať si z ponúkaných možností	Express opinion <i>Vyjadriť svoj názor</i>	I think., In my opinion., In my view., As far as I can see., I don't think I'd rather., Is it true that...? Don't you think...? That sounds nice. It looks good.	Slovesá zmyslového vnímania v spojení s prídavným menom. Modifikátory – rather, better...	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu a samostatným písomným prejavom. Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, ale žiaci rozoznávajú aj hlavné body v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: súvislý opis zážitkov a udalostí, vyzprávanie príbehu, osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, krátky referát, jednoduchá diskusia, žiadosť, prihláška, oficiálna pozvánka a pod.	Poukázať na geografickú diverzifikáciu, špecifiká komunikácie a interkultúrne rozdiely v jednotlivých regiónoch krajín, miest a vidieka.
	Expressing agreeing <i>Vyjadriť svoj súhlas</i>	I agree. You are quite right., I think you are right., So am I. He doesn't work hard. Neither do I.	Vyjadrenie súhlasu v kladnej aj zápornej výpovedi. So am / can / do I. Neither am / can / do I.		
	Expressing disagreeing <i>Vyjadriť svoj nesúhlas</i>	I disagree entirely. I couldn't agree with you., I can see what you mean, but I think., I am not sure I agree., I really don't agree., I strongly disapprove..			
	Expressing conviction <i>Vyjadriť svoje presvedčenie</i>	I'm sure, you must be., they have to be found,			
	Expressing defiance <i>Vyjadriť vzdor</i>	Oh, do you think so ?			
	Expressing disagreeing / protesting <i>Protestovať</i>	I don't understand why... Do you really expect me to believe....	Otázka v nepriamej reči		
	Expressing degree of certainty for present and future <i>Vyjadriť stupeň istoty – pre prítomnosť a budúcnosť</i>	She is probably / she must be at home certain – I am sure she is at home She'll probably phone. She probably won't be at home.	Postavenie príslovky vo vete.		

	Expressing degree of certainty for past <i>Vyjadrit' stupeň istoty pre minulosť</i>	uncertain – Perhaps she's found it . She might / could have found it more certain – She's probably found it / She must have found it certain – I am sure she has found it	Väzba may / might / can / can't / could + minulý infinitív		
--	--	--	--	--	--

COMPETENCE 5: « EXPRESSING WILLINESS » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 5 : „Vyjadriť svoju vôľu“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Expressing williness <i>Vyjadriť svoju vôľu</i>	Expressing wish and desire <i>Vyjadriť svoje želania/túžby</i>	I wish. I lived next to you. If only I had done it. I'd like to have a new flat. I need a large room. The flat should have central heating. The flat must be furnished. It doesn't have to be very large. The rent mustn't be too high. I'd like to invite our nanny so that children could play cards with her./to play with children	Želacie vety pre prítomnosť a minulosť Modálne slovesá v trpnom rode Účelová veta <i>to, so that</i>	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, ale žiaci rozoznávajú aj hlavné body v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom.	Upozorniť na pravidlá komunikácie pri vyjadrení svojho súhlasu alebo nesúhlasu v diskusii, pri zdvorilom odmietnutí alebo popretí návrhu, resp. názoru iného diskutujúceho.
	Expressing plans <i>Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)</i>	I am doing st., I will (not) be free at / until 10 Would anyone like to go...? Our ferry leaves at 2 o'clock. I am going to do st. will / won't + verb will / won't be + verb+ing..., I'll come as soon as / when I am free. I am thinking of / about...,free. I am thinking of / about...,	Vyjadrenie blízkej budúcnosti, vyjadrenie predpovede, budúce časy Jednoduchý prítomný čas v časovom rozvrhu Časové vety, slovesá s koncovkou - ing	Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, krátke prednášky a správy, krátky referát, jednoduchá diskusia, žiadosť, prihláška, oficiálna pozvánka, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov a pod.	

COMPETENCE 7: « EXPRESSING FEELINGS » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 7 : „Vnímať a prejavovať svoje city“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Expressing feelings <i>Vnímať a prejavovať svoje city</i>	Expressing satisfaction and happiness <i>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie</i>	Lucky you! That´s great news. Well done! Fortune smiled on me... To have the good fortune to... He has made astonishing progress., The football match was exciting and fans were leaving excited.	Zvolacie vety. Predprítomný čas. Prídavné mená s koncovkou ed / ing.	Komunikačný kontext sa realizuje písomne alebo ústne - formou dialógu, súvislého monológu a samostatného písomného prejavu.	Zdôrazniť špecifiká vyjadrenia rôznych pocitov a poukázať na základné pravidlá komunikácie pri vyjadrovaní emócií v neformálnom písomnom styku.
	Expressing sadness <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	How terrible! How awful! What a shame! You must feel very upset. You don´t look too good.		Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom.	
	Expressing sympathy <i>Vyjadriť sympatie</i>	Oh dear! Are you all right?		Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: blahoželenie, príhovor, oznámenie, poďakovanie, osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov, súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu, opis pocitov, zážitkov a pod.	
	Expressing pain <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>				

COMPETENCE 8 : « EXPRESSING EXPECTATIONS » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 8 : „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Expressing expectations <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Expressing hope <i>Vyjadriť nádej</i>	To keep hopes alive.. I wish.., I regret.., I believe.. I suppose.., I expect to + verb	Želacie vety, stavové slovesá bez koncovky -ing	Komunikačný kontext sa realizuje písomne alebo ústne - formou dialógu, súvislého monológu a samostatného písomného prejavu. Písomné a hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, ale žiaci rozoznávajú aj hlavné body v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Učiteľ si vyberá z nasledujúcich žánrov: súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu, súkromné listy, súkromný telefonický rozhovor, pozvánka, oznámenie, interview, inzerát, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky	Predstaviť interkultúrne aspekty pri nadväzovaní priateľstiev medzi ľuďmi a zdôrazniť vnímanie hodnoty, potreby priateľstva a kvalitných medziľudských vzťahov.
	Expressing disappointment <i>Vyjadriť sklamanie</i>	That can't be true If I had got up earlier I wouldn't have missed the bus.	Podmienkové súvetia pre minulosť		
	Expressing fear and discomfort <i>Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu</i>	I am (so) worried about it. I find that really worrying. It's really frightening I feel worried about.. He isn't clever enough to pass this test. He is too young to have a driving licence. He hasn't got enough money to go on holiday.	Väzba enough / too + prídavné meno. Väzba enough + podst. meno		
	Assure <i>Ubezpečiť</i>	I can assure you of st.... I am certain about.. It must work / must have worked. It must have been sent.	Modálne slovesá, minulý infinitív, trpný rod		
	Expressing relief <i>Vyjadriť úľavu</i>	Oh, that's great..			
	Expressing satisfaction <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	How nice he's done it.			
	Expressing dissatisfaction / complaining <i>Vyjadriť nespokojnosť, poťažovať si</i>	I am sorry but I can't.., I want to make a complain.., I really must complain about / I am sorry to have to complain but.. It's just not good enough. I'm afraid I've got a complaint...			

	Finding satisfaction <i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</i>	Did you like it ? Were they satisfied with it ?		z kníh a filmov a pod.	
--	---	--	--	------------------------	--

COMPETENCE 9 : « SHOWING INTERESTS AND TASTE » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 9 : „Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Showing interests and taste <i>Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus</i>	Expressing likes <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	I love / like / enjoy / don't mind / prefer / have nothing against gardening. I am interested in / keen on / fond of...	Slovesné väzby vyjadrujúce ne/záujem, uprednostňovanie činnosti I like verb+ ing	Ústny prejav formou monológu – oboznámiť okolie o svojich záľubách alebo pocitoch, alebo formou dialógu – reagovať a vyjadriť svoj postoj a pocity v rámci vzniknutých situácií, na všetky témy týkajúce sa vkusu, hovorový štýl.	Rozobrať rozličnosti v módných trendoch a štýloch Slovenska a cieľových krajín, regionálne kroje alebo zvláštne typy oblečenia jednotlivých krajín, doplnky, svetové módné značky, svetové osobnosti módy, opis odevu – štýl obliekania jednotlivca.
	Expressing dislikes <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	I mind / hate / don't like / can't stand / can't bear gardening I would prefer not to sing		Písomný prejav: napísať súvislý text opisujúci záľuby alebo postoje voči prostrediu, opis vzťahu voči ľuďom z okolia, veciam – osobný list, reagovať na prežité situácie a zážitky v minulosti, postoje voči ľuďom, veciam – osobný list, hovorový štýl. Typy textov: osobné listy, štandardné listy, nekomplikované texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, eseje a správy, úryvky z kníh a filmov.	
	Expressing preferences <i>Vybrať si z ponúknutých možností najobľúbenejšiu</i>	I would prefer to watch TV I prefer st. to st. I prefer reading to watching TV. I like something more than.. It would be better to... This is the most interesting film I've ever seen.	Stupňovanie a porovnávanie prídavných mien. Väzba I would like to verb		

COMPETENCE 10 : « ARGUING AND SWEARING » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 10 : „Reagovať vo vyhrotenej situácii“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Arguing and swearing <i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i>	Expressing anger/bad mood <i>Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu</i>	It's a bit irritating. They get on my nerves. It makes me mad I was made to do it. I am not allowed to stay out every day.	Vázby make / let do st. Vázby be made / be allowe to do st.	Komunikácia sa realizuje formou dialógu - výmena názorov, konfrontácia, ostrá výmena názorov, hádka, neformálny dialóg, alebo formou súvislého monológu – vyjadrenie aktuálnych pocitov, postojov, názorov, hnevu, rozhorčenia, ospravedlnenie. Štýl hovorový, slang. Typy textov: vtipy, karikatúry, texty o kultúrnom kontexte anglofónnych krajín, písomné dialógy, výmeny názorov, filmy.	Naučiť sa dôstojne vyjadriť zlú náladu a nespokojnosť. Rozobrať vhodné reagovanie na vzniknuté situácie, ktoré sú nepríjemné, vyhrotené, rozdiely v reakciách na vyhrotené situácie na Slovensku a v cieľových krajinách. Spoločensky prístupné nadávky. Rozumieť urážkam v cudzom jazyku a adekvátne vedieť reagovať na ne. Poznať situácie, gestá, témy, vtipy, ktoré môžu pôsobiť urážajúco, znevažujúco, výsmešne v kultúrnom kontexte danej cieľovej krajiny a vedieť vyhnúť sa im. Vedieť vyjadriť ospravedlnenie a rozhorčenie.
	Responding to anger <i>Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného</i>	Oh dear! I don't know what to say. I'm terribly sorry about that. Calm down. Stop shouting at me.			
	Offending <i>Urážať</i>	Don't come down on me			
	Swearing <i>Nadávať</i>	Stop beefing about it and... Damned traffic jam!			

COMPETENCE 11 : « RULES AND REGULATIONS » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 11 : „Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Rules and regulations <i>Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti</i>	Expressing a command / prohibition <i>Vyjadriť príkaz/zákaz</i>	Please don't be late. Come on. Go on, please. Go away, will you? Do sit down.	Rozkazovací spôsob pre 2. osobu, zápor sloves, pomocné sloveso will	Komunikácia sa realizuje v podobe komplikovanejšieho, obsažného dialógu alebo súvislého monológu (vyjadrenie príkazov, požiadaviek, povolenia, súhlasu, nesúhlasu s použitím základných fráz a špecifickej slovnej zásoby) s uplatnením hovorového alebo administratívneho štýlu. Typy textov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, úryvky z kníh a filmov, brožúry, reklamný materiál, obrázky dopravných značiek. Štýl formálny, administratívny, aj neformálny, hovorový.	Zvláštnosti a rozdielnosti v doprave na Slovensku a v cieľových krajinách, cestné pravidlá, dopravné značenie, orientácia v meste. Rozumieť a vedieť formulovať oficiálne listy, úradné dokumenty vyjadrujúce príkazy, povolenia, súhlas, žiadosť, odmietnutie, nesúhlas.
	Expressing a moral / social norm <i>Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu</i>	It is forbidden / you're not allowed to / it is strictly prohibited... Keep out of..			
	Asking for permission <i>Získať povolenie, súhlas</i>	Is it all right if.., Would you mind if I do it..? Do you mind closing that window?	Väzby would you mind if.... Väzba do / would you mind verb + ing		
	Giving permission <i>Dať súhlas, povoliť niečo</i>	Yes, of course. You're welcome.. It's OK with me, surely / certainly.. Let him do that			
	Refusing to do st. <i>Odmietnuť</i>	No, thanks, not really. I really don't want a... , I'm not in the mood for...Nonsense! Rubbish! You must be joking. I'd rather you didn't	Väzba I'd rather + minulý čas		
	Expressing prohibition <i>Zakázať</i>	To be /not / allowed to..., You must / mustn't do it.,	Väzba to be allowed to...		
	<i>Make prohibition doubtful</i> <i>Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz</i>	I can't mean it..			
	Threatening	Don't..., or you might / will....			

	<i>Vyhrážať sa</i>	Work hard, otherwise you´ll...			
	Making a promise <i>Sľúbiť</i>	If you like we could go there. Well, we´ll do that.			

COMPETENCE 12 : « RESPONDING TO RULES AND REGULATIONS » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 12 : „ Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Responding to rules and regulations <i>Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností</i>	Accusing / confessing, Confessing <i>Obviniť, obviniť sa, priznať sa</i>	You are always ...+ ing, You never let me go out It's my fault..	Prítomný priebeh čas – kritika zlovykov Väzba so slovesom let	Komunikačný kontext sa realizuje formou plynulého dialógu, súvislého monológu s použitím presnej terminológie danej témy, samostatného písomného prejavu, formálne listy, administratívna korešpondencia.	Reakcie a hodnotenie tém ako sú prírodné katastrofy, humanitárne organizácie, cestovanie prostredníctvom cestovných kancelárií a pod.
	Apologising <i>Ospravedlniť sa</i>	I am very / terribly / really / so / awfully sorry I beg your pardon. I must apologise for coming late. Please accept our apologies for.. I am sorry about + noun		Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické žánre. Texty sú písané hovorovým alebo administratívnym štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom.	
	Declining accusation <i>Odmietnuť obvinenie</i>			Texty sú písané hovorovým alebo administratívnym štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom.	
	Expressing criticism <i>Vyčítať</i>	To blame sb. for irresponsibility You shouldn't / oughtn't to have done it I don't think you should / ought to have done it.	Kritika minulej činnosti	Typy textov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.	

COMPETENCE 13 : « RESPONDING TO A STORY / EVENT » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 13 : „Reagovať na príbeh a udalosť“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Responding to a story / event <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Expressing interest <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	Isn't it nice? I think it's great. Isn't it a fantastic...? Mm, did you really ? Really? How interesting / I think it is interesting / nice / terrible I don't believe Oh, tell me more. I didn't know it.	Záporná otázka Rozkazovací spôsob pre 2. osobu	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu (súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu), samostatného písomného prejavu (opis pocitov, zážitkov, vyrozprávanie príbehu). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.	<p>Svetové módné trendy majú svoju odozvu aj u slovenskej mládeže.</p> <p>Bulvárna tlač a jej obeť.</p> <p>Osobnosti 20. storočia, ktoré sa zapísali do povedomia Slovákov/Angličanov/Rusov/Nemcov, atď.</p>
	<i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>				
	Expressing surprise <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	Aren't you supposed to.? Isn't there a/n ..?			
	<i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo</i>				
	Expressing indifference <i>Vyjadriť nezáujem</i>	Stop doing. I'm bored. How boring. I've got enough. I'm fed up. Don't you think you should stop... It's time..			

COMPETENCE 14: « RESPONDING » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 14 : „Ponúknuť a reagovať na ponuku“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Responding <i>Ponúknuť a reagovať na ponuku</i>	Requesting <i>Žiadať od niekoho niečo</i>	Could I have a / an... Do you think I could have... Would you mind if I... I should have a pipe repaired by a plumber.	Nepriama reč Väzba dať si niečo urobiť	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu (súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu), samostatného písomného prejavu (opis pocitov, zážitkov, vyrozprávanie príbehu). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.	Ľudia si majú pomáhať. Atmosféra v našej škole/meste. Obsluha v slovenských/ cieľovej krajiny reštauráciách (podobné črty, rozdiely).
	Responding to request <i>Odpovedať na žiadosť</i>	Yes, of course. Yes, certainly. I'll do it. Go ahead. Yes, no problem. I'd rather you didn't..., With pleasure.	Väzba I'd rather you...		
	Suggesting sb. do st. <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</i>	Could you do it ? Do you think you could do it? Would you mind doing it? I asked him to do st. You have to have your house repaired.	Nepriama otázka Väzba dať si niečo urobiť v rôznych časoch		
	Suggesting doing st. together <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali</i>	Why not buy her... What / How about going out tonight?			
	Offering help <i>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)</i>	Shall I do it...? I'll do it...			
	<i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i>				
	Responding to a suggestion <i>Odpovedať na návrh niekoho iného</i>	Yes, great / fine / OK / that's a good idea. Yes, if you like. Yes, I don't mind. I really don't want to... I don't feel like it. No thanks, not really. If you ask me I'll help you. If you told him about it he would help you.	Podmienkové súvetie prvého a druhého typu		

COMPETENCE 15 : « FUTURE EVENTS » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 15 : „Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Future events <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti</i>	Warnings <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	Watch out! Be careful not to + verb		Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu (súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu), samostatného písomného prejavu (opis pocitov, zážitkov, vyrozprávanie príbehu). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú beletristické aj nebeletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.	Naša predstava o živote v iných európskych krajinách. Ako Slovensko vnímajú cudzinci. Povolania budúcnosti.
	Giving advice <i>Poradiť</i>	Have you ever thought of...ing ? Don't you think it might be an idea to...? You should / ought to do something If you listened to him it would be better,	Predprítomný čas, podmienkové vety 2 Vázba should / ought to do... Podmienkové súvetia druhého typu		
	Encouraging / supporting <i>Dodať odvahu/ Podporiť</i>	Don't worry. It'll be OK. I hope you feel better soon.	Vázba so slovesom hope		
	Addressing wish <i>niekomu svoje želanie</i>	I wish you wouldn't be so lazy	Želacie vety reagujúce na zlovyky iných		

COMPETENCE 16 : « RESPONDING TO PAST EVENTS » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 16 : „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Responding to past events <i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i>	Recalling <i>Spomenúť si na niekoho/niečo</i>	I remember doing it	Používanie ...+ing po niektorých slovesách	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, súvislého monológu (súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu), samostatného písomného prejavu (opis pocitov, zážitkov, vyrozprávanie príbehu). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.	Ako si pripomíname významné výročia z osobného života na Slovensku/v cieľových krajinách (oslavy jubilea, výročie svadby a pod.).
	Expressing forgetting <i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i>	I´ve left st. at home. He didn´t do it last week.	Predprítomný a minulý čas		
	Reminding <i>Pripomenúť niečo niekomu</i>	Remind me to buy that book.	Používanie neurčitku sloves		
	Expressing condolence <i>Kondolovať</i>	I´d like to offer my condolences to...			
	Congratulating <i>Gratulovať</i>	Congratulations, Mr.B... Many happy returns of the day., I wish you joy and happiness of the day Happy birthday to you a happy New Year Greetings from my friends			

COMPETENCE 17 : « MEETING PEOPLE » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 17 : „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Meeting people <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Introducing sb. <i>Predstaviť niekoho</i>	Mr. B may I introduce my friend Tom ?	Privlastňovacie zámená, 4. pád osobných zám.	<p>Komunikačný kontext sa realizuje písomne alebo ústne - formou dialógu, súvislého monológu (súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu), samostatného písomného prejavu (opis pocitov, zážitkov, vyrozprávanie príbehu). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú nebeletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom.</p> <p>Typy textov: osobné listy, štandardné listy, krátke úradné dokumenty, nekomplikované faktografické texty o témach týkajúcich sa záujmu žiakov, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.</p>	<p>Na základe prvého dojmu si často tvoríme názor na človeka.</p> <p>Témy, ktorým sa treba pri prvom stretnutí radšej vyhnúť.</p> <p>Prípitok.</p>
	Introducing oneself <i>Predstaviť sa</i>	Let me introduce myself	Zvratné zámená		
	Responding to introducing <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	Nice to meet you Hi / Hello, Pleased / nice to meet you, Very glad to see you again How do you do ?			
	Welcoming <i>Privítať niekoho</i>	It's nice to have you here How nice of you... Make yourself at home			
	Making a toast <i>Predniesť prípitok</i>	Three cheers for our... To your health! Let's drink a toast to our friends..			

COMPETENCE 19 : « MAKING A PHONE CALL » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 19 : „Telefonovať“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Making a phone call <i>Telefonovať</i>	Beginning a phone call <i>Začať rozhovor</i>	Who is calling, please ? Hello, it's me...		Komunikačný kontext sa realizuje formou nenáročného telefonického rozhovoru ústnou i písomnou formou . Texty sú písané hovorovým štýlom. Typy textov: krátke texty, telefonické rozhovory.	Telefónne čísla a ich zvláštnosti (presnosť, geografické zóny).
	Keeping a conversation going <i>Udržiavať rozhovor</i>	I'd like to make an appointment... Hang on !			
	Ending a phone call <i>Ukončiť telefonický rozhovor</i>	I'll call you back. All right ? Right you are. Bye. OK. See you then . Thanks very much. Goodbye. I might phone again if I think of anything else I need to know. I'll be in touch tomorrow.			

COMPETENCE 20 : « EXCHANGING OPINIONS » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 20 : „Vymieňať si názory, komunikovať s niekým“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Exchanging opinions <i>Vymieňať si názory, komunikovať s niekým</i>	Beginning a conversation <i>Začať rozhovor</i>	What / where/ why.. do / did you... Have you already seen that film? This is a nice picture, isn't it?	What / where/ why.. do / did you... Have you already seen that film ? This is a nice picture, isn't it?	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, (súvislý opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehu), samostatného písomného prejavu (opis pocitov, zážitkov, vyrozprávanie príbehu). Písomné aj hovorené texty zahŕňajú beletristické aj beletristické žánre. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznávajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Žiak môže zrozumiteľným spôsobom vyjadriť podstatu toho, čo si želá. Vie úspešne a bez pomoci pokračovať v rozhovore. Typy textov: krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.	Ako Slovensko vnímajú cudzinci. Aj k mladým ľuďom sa treba správať úctivo a svojim správaním im dávať príklad, ktorý budú nasledovať. Každý má právo vyjadriť svoj názor, či už je alebo nie je akceptovateľný.
	Introducing your talk. <i>Ujať sa slova v rozhovore</i>	By the way, have you heard..? Speaking about ... have you heard...? But your talk reminds me of a story about... I need to talk to you for a minute. I have to tell you something. There's something I need to tell you. There's something I think you should know. We need to talk.	By the way, have you heard..? Speaking about ... have you heard...? But your talk reminds me of a story about... I need to talk to you for a minute. I have to tell you something. There's something I need to tell you. There's something I think you should know. We need to talk.		
	Asking permission to speak <i>Vypýtať si slovo</i>	Let me say a word Could I say st. ?	Let me say a word Could I say st. ?		
	Come back to what hasn't been verbally finished <i>Vrátiť sa</i>	To come back to what I was saying.. Well, to resume.. What I say is...	To come back to what I was saying.. Well, to resume.. What I say is...		

	<i>k nedopovedanému, keď ma prerušili</i>	Should we move on to the next point? Before we move on, we need to consider To get back to....	Should we move on to the next point? Before we move on, we need to consider To get back to....		
	Interrupting sb. <i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i>	I don't mean to be rude, but ... I hate to bring this up, but ... I don't mean to be negative, but This may sound strange, but ... I don't know how to tell you this, but ... You might not like what I have to say, but ... I wish I didn't have to tell you this, but ... This may be unpleasant, but ... This may seem blunt, but ...	I don't mean to be rude, but ... I hate to bring this up, but ... I don't mean to be negative, but ... This may sound strange, but ... I don't know how to tell you this, but You might not like what I have to say, but ... I wish I didn't have to tell you this, but This may be unpleasant, but ... This may seem blunt, but ...		

COMPETENCE 21 : « GIVING A PRESENTATION » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 21 : „Vypracovať prezentáciu/prednášku“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Giving a presentation <i>Vypracovať prezentáciu/prednášku</i>	Introducing a topic <i>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky)</i>	My topic today is.... Today I 'd like to talk about.... I 'm glad to have this opportunity to....	Predprítomný a prítomný čas Väzba let sb do st.	Komunikačný kontext sa realizuje formou monológu individuálne alebo vo dvojiciach formou ústnej prezentácie. Texty sú písané hovorovým štýlom, žiaci na úrovni B1 rozoznajú hlavné body aj v textoch písaných populárno-náučným, rečníckym a publicistickým a administratívnym štýlom. Žiak vie správne štruktúrovať svoj prejav (prezentáciu) použitím najbežnejších formulácií a predniesť jasný a koherentný výklad, i keď občas mu chýba originalnosť a jemnosť. Typy textov: vzorové prezentácie na vybrané témy na počúvanie i čítanie.	Základné pravidlá prezentácie v cieľovom jazyku a ich obmeny vzhľadom na danú tému (literatúra, veda, technika, politika, atď.). Videoprezentácie v cieľovom jazyku v porovnaní so slovenským jazykom. Jednoduché citáty a ich slovenské ekvivalenty.
	Indicating the structure and sequences of your talk <i>Oboznámiť s obsahom/osnovou</i>	Let me start by.... First, let me tell you about.... The first thing I 'd like to talk today is... I 've divided my topic into... parts. They are			
	Giving details on a topic <i>Rozviesť tému a osnovu</i>	Let me illustrate.... To illustrate I 'll focus on... To begin with... First of all I 'd like to..			
	Moving from one point to another <i>Prejsť z jedného bodu na iný</i>	Now let 's look at... Another area of our interest... On the other hand..			
	Closing a presentation <i>Ukončiť svoj výklad</i>	In conclusion... To conclude.... To sum up Finally..			

COMPETENCE 22 : « EGIVING ADDITIONAL INFORMATION » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 22 : „Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Giving additional information <i>Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku</i>	Highlighting <i>Podčiarknuť/dať do pozornosti</i>	(I think) the major problem is . . . Our primary concern is . . The crux of the matter is . (As I see it), the most important thing is . . . The main problem we need to solve is . . . We really need to take care of . . . It all comes down to this: There is no doubt that		Komunikačný kontext sa realizuje formou monológu. Prezentuje sa jednotlivo alebo v dvojiciach. Forma: ústny prejav. Využíva sa rečnícky, hovorový štýl. Žiaci na úrovni B1 dokážu pracovať s textami rôznych štýlov, pričom rozlišujú základné prvky jednotlivých štýlov v texte a dokážu ich spracovať do formy prezentácie. Informácie dokážu spracovať do súvislého textu prezentácie alebo prednášky. Sú schopní vytvoriť logicky štruktúrovanú prezentáciu/prednášku: úvod, jadro, záver, zdôrazniť hlavné body prezentácie/prednášky, logicky a plynulo prepojiť jednotlivé časti aplikáciou spájacích fráz. Spracovávané texty sú písané hovorovým, populárno-náučným, publicistickým a administratívnym štýlom. Typy textov: články z novín, reportáže, správy a programy o aktuálnych udalostiach.	Prezentačné techniky a frázy typické pre cudzojazyčné prezentácie (frázy používané v úvode – rétorické otázky, citáty, hlavnej časti – frázy prepájania jednotlivých častí, záver). Využívanie citátov (anglické, nemecké, francúzske, atď.) Prezentácie a osvojovanie si prezentačných techník v cieľových krajinách.
	Degresion <i>Odbočiť od témy (digresia)</i>	Can I add something here? I don't mean to intrude, but . . . Could I inject something here? By the way, I'd just like to mention that there are more injuries in sports Do you mind if I jump in here			
	Coming back to the original topic <i>Vrátiť sa k pôvodnej téme</i>	Anyway, Now, where was I? Where were we? What were you saying? You were saying . . . To get back to . . . As I was saying, I was quite overweight at one time			
	Giving examples <i>Uviesť príklad</i>	In other words, What I mean is . . . What I'm trying to say is What I wanted to say was . . . To clarify, etc., i.e., e.g.	Textové skratky		
	Quoting <i>Citovať</i>				
	Rephrasing <i>Parafrázovať</i>	Let me rephrase that.. Let me put this another way.....			

COMPETENCE 23 : « TAKING PART IN A DISCUSSION / GIVING ARGUMENTS » LEVEL B1

Spôsobilosť č. 23 : „Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Taking part in a discussion / giving arguments <i>Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať</i>	Suggesting a new topic / points to a discussion <i>Navrhnuť novú tému/nové body diskusie</i>	We should also mention... We shouldn't forget about..	We should also mention... We shouldn't forget about...	Komunikačný kontext prebieha ústnou formou s využitím rečnickeho, hovorového štýlu. Adresát (publikum) počas prezentácie má možnosť zasahovať, naznačiť svoj postoj, prerušiť a ovplyvniť ďalší priebeh diskusie. Texty: články, komentáre k správam. Osvojenie si jazykových prostriedkov pomáhajúcich zapojeniu sa do diskusie. Žiak je schopný zapojiť sa do diskusie a zmeniť alebo rozvetviť diskutovanú tému.	Typické frázy, ktorými sa zapája do diskusie. Televízne noviny, rozhovory.
	Refusing to discuss to a given topic / point <i>Odmietnuť diskutovať na ponúknutú tému/bod diskusie</i>	I don't see why I should answer... I haven't really thought about that...	I don't see why I should answer... I haven't really thought about that...		
	Coming back to a topic / point <i>Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie</i>	Could we return to... If we go back to the beginning...	Could we return to... If we go back to the beginning...		

COMPETENCE 24 : « MONITORING UNDERSTANDING » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 24 : „Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Monitoring understanding <i>Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené</i>	Assuring understanding <i>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</i>	Is it clear ? Do you catch me ? Do you understand my... ? Do you know what I mean ? Are you following me ? Don't you see ? Are you with me ?		Komunikácia prebieha ústnou formou prostredníctvom dialógu. Žiak už dokáže udržať rozhovor alebo diskusiu. Problém môže nastať pri formovaní vlastných myšlienok, ktoré nie sú vždy úplne zrozumiteľné. Vie však zareagovať na reakcie poslucháčov. Konštrukcie výpovedí predstavujú už komplikovanejšie syntaktické konštrukcie. Typy textov: rozhovory, opisy, príbehy.	Besedy, mítingy, stretnutia s osobnosťami kultúrneho a spoločenského života cieľovej krajiny. Využívanie jednoduchších výrazov napomôže správne chápaniu poslucháčov.
	Assuring that I've understood <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i>	I am not sure I get what you mean.. You mean...? What you mean is...? I don't quite follow you. I'm not sure I get what you mean. What was that again? Am I right...			
	Asking for clarification <i>Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy</i>	I can't find the word I'm looking for... I'm not sure that this is the right word, but... What's the word for... How do you say...?			
	Replacing an unknown word <i>Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo</i>	... sort of.. / .. kind of... It means st.you add to a / an... It means st. like...?			
	Seeking the right word / phrase <i>Hľadať slovo/vetu</i>	Do you know what I mean ? It stands for...			
	Correcting oneself <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i>	Sorry, what I meant was...			

COMPETENCE 25 : « NARRATING » LEVEL B1
Spôsobilosť č. 25 : „Porozprávať niečo“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky	Jazykový register	Jazyková a interkultúrna dimenzia
Narrating <i>Porozprávať niečo</i>	Telling a story <i>Rozprávať príbeh</i>	Some time later.., The next day.., meanwhile, immediately, suddenly, later, when, before... When I was younger To my surprise Suddenly (Un)fortunately, I used to +verb..., but now I´m used to doing / dark...	Všetky minulé časy jednoduché a príbehové, Vázba used to + sloveso porovnanie zvykov v minulosti a v prítomnosti, Linking words, Vyjadrenie časovej následnosti.	Komunikačný kontext je založený na hovorovom a rečníckom štýle a prebieha formou monológu (opis zážitkov a udalostí, vyrozprávanie príbehov) a dialógu. Žiak formuluje prejav v minulom čase pri využívaní opisných prvkov. Jednotlivé časti už dokáže prepájať na základe logickej postupnosti. Dokáže reagovať aj na otázky poslucháčov a ďalej pokračovať vo svojej výpovedi. Texty: klasické príbehy so zaužívanými formuláciami, eseje, úvaha, krátke prednášky a správy, úryvky z kníh a filmov.	Klasické príbehy jednotlivých krajín odrážajúce kultúru, históriu, zvyklosti.
	Beginning a story / anecdote / tale <i>Začať príbeh, historku, anekdotu</i>	Once upon a time.., One day.., One sunny afternoon.., Many years ago.., At first.., First.., Have I ever told you the story about /Something funny happened to me once...			
	Summarising a story <i>Zhrnúť príbeh, historku</i>	Afterwords.., In the end.., And they lived happily ever after..			

Odporúčané spôsobilosti

COMPETENCE 6 : « EXPRESSING ABILITY» LEVEL B1 Spôsobilosť č. 6: „Vyjadriť svoju schopnosť“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Expressing ability <i>Vyjadriť svoju schopnosť</i>	Expressing knowledge <i>Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia</i>	I know how to do it. I can speak three languages.	
	Expressing inability/lack of knowledge <i>Vyjadriť neschopnosť/ neznalosť</i>	I can't do it, I am not good at + noun / verb+ ing It was impossible / for me / to climb a tree.	modálne slovesá, opisné tvary modálnych slovies, predložkové väzby Objektové zámená, väzba prídavného mena +to + sloveso
	Expressing ability to do something <i>Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	I can do it. I am able to do it, I am good at..., I did it myself.	Zvratné a zdôrazňovacie zámená

COMPETENCE 18 : « LETTER WRITING» LEVEL B1
Spôsobilosť č. 18 : „Korešpondovať“ Úroveň B1

Spôsobilosti	Funkcie	Aplikácia funkcie	Jazykové prostriedky
Letter writing <i>Korešpondovať</i>	Salutations and introductions <i>Začať list</i>	<i>Formal</i> Greetings 1 Dear Sir / Madam I saw your advertisement in the..... I am writing to – inquire about - complain about - express my opinion about..... <i>Informal</i> Dear Jane / Hi Jane / Jane (e- mail) Thank you for..., Just a quick note..., I´m just writing..., I´m sorry I haven´t written for so long, but...	Rôzne druhy oslovení, prítomné, minulé a budúce časy, jednoduché a priebehové formy, trpný rod v rôznych formách a časoch
	Finishing letter (final phrases) <i>Ukončiť list</i>	<i>Formal</i> 1 Yours faithfully Many thanks for attending to this matter <i>Informal</i> Speak to / See you soon Write soon Hope to hear from you soon Love	

VI SLOVNÁ ZÁSoba

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. V osnovách, ktoré sa používali doteraz, bola slovná zásoba naznačená len vymedzením tematických okruhov pre jednotlivé ročníky ZŠ a SŠ, v rámci ktorých sa mal žiak vedieť vyjadriť. Zostávalo na učiteľovi, resp. na učebnici, ktorú používal, akú slovnú zásobu a v akom rozsahu si žiak osvojil.

Predložené osnovy prezentujú požiadavky na osvojenie si slovnej zásoby oveľa konkrétnejšie a sú založené na kritériách pre ovládanie cudzieho jazyka podľa úrovni (A1, A2, B1, B2) vymedzených v *Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky*. Autori osnov síce tiež vychádzajú z idey, že slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých prípadoch (najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike) prelína.

Prvým krokom bolo preto stanovenie základných tematických okruhov (spolu 21 tém), ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce základné témy, najmä podľa úrovni ovládania cudzieho jazyka. Všetky témy ako aj podtémy sú spoločné pre všetky jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách, avšak ich naplnenie konkrétnou slovnou zásobou je urobené pre každý jazyk zvlášť.

Druhým krokom bol teda výber základnej slovnej zásoby (pre úroveň A1 a A2) a jej rozšírenie o tematicky a štylisticky špecifickejšiu lexiku (pre úroveň B1 a B2) pre jednotlivé cudzie jazyky. Pri začleňovaní lexiky autori postupovali tak, že začali s výberom slovnej zásoby pre najnižšiu úroveň. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navrhnutie lexiky na vyššej úrovni (až po úroveň B2).

Autori osnov si nenárokujú na absolutizáciu tohto dokumentu, t. j. že vyčerpali všetky možnosti začlenenia lexiky. Predmetný materiál by mal slúžiť ako východisko a základ pre výučbu a osvojenie si potrebnej slovnej zásoby, aby sa žiak (na úrovni A1 – B2) vedel relevantne dohovoriť v ústnej i písomnej forme v komunikačných situáciách zodpovedajúcich potrebám učiacich sa.

Témy pre komunikačné úrovne

Uvádzame zoznam tém pre komunikačné úrovne A1 až B2:

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina - vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Domov a bývanie

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo,

starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života
Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a

leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Pracovné činnosti a profesie

Školský systém

Celoživotné vzdelávanie

Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna

Počasie

Rastliny/flóra

Klíma

Človek a jeho životné prostredie

Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Knihy a čítanie

Rozhlas, televízia a internet

Výstavy a veľtrhy

Kultúra a jej vplyv na človeka

Umenie a rozvoj osobnosti

Stravovanie

Stravovacie návyky

Mäso a mäsové výrobky

Zelenina a ovocie

Nápoje

Cestoviny a múčne výrobky

Mliečne výrobky

Stravovacie zariadenia

Príprava jedál

Kultúra stolovania

Zdravá výživa

Multikultúrna spoločnosť

Cudzie jazyky

Rodinné sviatky

Cudzojazyčná komunikácia

Štátne a cirkevné sviatky

Zvyky a tradície v rôznych krajinách

Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Obliekanie a móda

Základné druhy oblečenia

Odevné doplnky

Výber oblečenia na rôzne príležitosti

Druhy a vzory odevných materiálov

Móda a jej trendy

Šport

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a

kolektívne

Športové disciplíny

Význam športu pre rozvoj osobnosti

Nové trendy v športe

Fair play športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia

Pošta a telekomunikácie

Druhy a spôsoby nákupu a platenia

Hotely a hotelové služby

Centrá krásy a zdravia

(kaderníctva, fitnes, ...)

Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely

Moja krajina a moje mesto

Geografický opis krajiny

Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia

Kultúra a jej formy

Umenie – spoločnosť – kultúra

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok

Formy komunikácie

Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže

Vzťahy medzi rovesníkmi

Generačné vzťahy

Predstavy mládeže o svete

Zamestnanie

Pracovné pomery a kariéra

Platové ohodnotenie

Nezamestnanosť

Veda a technika v službách

Ľudstva

Technické vynálezy

Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály

Pozitívne a negatívne vzory

Slovensko

Geografické údaje

História

Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím Geografické údaje História Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Vybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň B1

Témy/Všeobecne/ Podtémy	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1
1 Rodina a spoločnosť - Osobné údaje - Rodina - vzťahy v rodine - Národnosť/štátna príslušnosť - Tlačivá/dokumenty - Vzťahy medzi ľuďmi - Náboženstvo	Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine name, address, age, birthday, street, telephone number, country, boy, girl, family, mother, father, brother, sister, parents, grandmother, aunt, uncle, boy-cousin, girl-cousin, baby, child, family tree,	A1 + Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá/dokumenty sex, birthplace, first name, surname, schoolboy, schoolgirl, student, pupil, postcode, member, daughter, son, girlfriend, boyfriend, husband, wife, relative, teenager, great grandfather, honeymoon, church wedding, wedding anniversary, maternity leave, give birth to, funeral, be close to, go out, settle, spoil, educate, be pregnant, christen, separate, split up, get divorced, die, retire, nationality, Slovakia/Slovak Britain/British, theUSA/American, Greece/Greek, Italy/Italian, Germany/German, Canada/Canadian, Russia/Russian, Poland/Polish, Spain/Spanish, Hungary/Hungarian, France/French, Brazil/Brazilian, Sweden/Swedish, China/Chinese, form, information, date, home town, postcode, e-mail address, date, passport, identity card, male, female, fill in, spell, complete	A2 + Vzťahy medzi ľuďmi forename, nickname, real name, pen name, in her early/mid/late twenties, middle-aged, elderly, adult, grown up, mature, pensioner, retired, orphan, kinship, abbreviated name, single, married, divorced, widow/er, bachelor, spinster, next of kin, sibling, niece, nephew, half-sister/brother, step mother/father, only child, mother- in-law, single mother, baby sitter respect, loyalty, trust, authority, jealousy, understanding, admiration, generation gap, rate of divorce, give birth to, have a date, sibling, niece, nephew, half-sister/brother, step mother/father, only child, mother- in-law, single mother, baby sitter respect, loyalty, trust, authority, jealousy, understanding, admiration, generation gap, rate of divorce, give birth to, have a date, questionnaire, status, residence, signature, initials, citizenship, signature, certificate, school report, brochure, application, print, leaflet,

			<p>handout, membership card, tourist card, sign, put a tick/cross, write in capitals, be engaged, marital, block letter, blank, acquaintance, colleague, close friend, steady girl/boyfriend, ex- partner, flatmate, neighbour, employer/ employee</p> <p>respect, loyalty, trust, authority, jealousy, understanding, admiration, sympathy, love at first sight, be crazy about, love affair, have a date, be someone's date, have a good/bad relationship, break up, split up, make it up, treat badly, be impressed, fascinated, miss, feel sorry, have a lot in common, argue, fall in love with, disappointment in love</p>
<p>2 Domov a bývanie</p> <p>- Môj dom/byt - Zariadenie bytu - Domov a jeho okolie - Bývanie v meste a na dedine - Spoločnosť a životné prostredie - Spoločnosť a jej životný štýl</p>	<p>Môj dom/byt Zariadenie bytu</p> <p>house, flat, building, castle, farm, downstairs, upstairs, stairs, floor, room, living room, sitting room, dining room, bathroom, bedroom, kitchen, toilet, hall, door, window, wall, live, stay, build, move, paint, repair, table, desk, chair, armchair, bed, wardrobe, cupboard, drawer, light, lamp,</p>	<p>A1+ Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine</p> <p>block of flats, skyscraper, palace, cottage, hut, storey, ceiling, roof, chimney, gate, lift, study, guest room, terrace, balcony rent, heat, dust, sweep, knock, ring the bell, make the bed, tidy up, cooker, coffee table, settee, stool, plant, curtain, letter box, bookcase, cushion, ashtray housing estate, garden, lawn, fruit</p>	<p>A2+ Spoločnosť a životné prostredie</p> <p>accommodation, detached house, semi-detached house, terraced house, bed-sitter, studio, villa, chalet, mansion, monastery, attic, basement, porch, patio, cellar, frame, blinds, skylight, tile, coat hanger, chest of drawers, doormat, home appliances, saucer, cutlery, stove, radiator, ornament, candlestick, peg, handle, tap, plug, French window, hedge, pond, swing, greenhouse, clothesline, path, fence, facilities(sport,</p>

	carpet, rug, sofa, vase, fridge, cooker, washbasin, bath, picture, shower, mirror, cup,	tree, bench, garage, playground, town, village, countryside	cultural, educational), leisure centre, environment, ecology, pollution, environmentally friendly, unleaded petrol, waste, smog, energy, coal destroy, damage, protect, green products, recycle, protest, become, extinct
3 Ľudské telo, Starostlivosť o zdravie - Ľudské telo - Fyzické charakteristiky - Charakterové vlastnosti človeka - Choroby a nehody - Hygiena a starostlivosť o telo - Zdravý spôsob života - Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie	Ľudské telo Fyzické charakteristiky head- face, nose, eyes, ears, mouth, lips, tooth/ teeth body- neck, throat, back, stomach... arms, hands, wrist, fingers, shoulder, elbow, legs, knee, foot/ feet, ankle, thumb heart, lungs What's the matter with you? I have got /a / an / - ache, pain, temperature, cough, sore throat, cold, back ache, I am – fit, tired, cold... doctor, nurse, patient, dentist, pills, What does s/he look like? tall, short, young, old, hair – long, short, wavy, curly, straight	A1+ Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody jaw, hip, armpit, navel, forearm, knuckle, fist, calf, thigh, heel, toe, shin, bone, skeleton, brain cheek, chin, eyebrow, limbs, palm, beard, moustache, mole, freckles, medium/ thin, plump, well-built, bunches, slides, ribbon, ponytail, to have st. in common, What is s/he like? adjectives – intelligent, bright, patient, ambitious, nosy, obstinate, mean, stiff neck, runny nose, burn, wound, sore, bruise, break, fracture, injured, frostbite, sprain, scratch, first aid- kit, injection, operation, doctor, accident, pharmacy, prescription, take medicine, on duty, I have a cold, I feel dizzy, I am depressed	A2+ Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života spine, rib, collar bone, vein, entrails, chest, temple, liver, kidney, artery, appendix, eyelid, eyelashes, gum, nostrils, his bust, her chest, fingerprints, biceps, ring finger, slim, tiny, overweight, hairstyle- Afro, crew cut, receding hair, bald, skinhead, sideboards, plait, bun, back – combed, side parting, features- wrinkles, height and build- plump, slim, obese, corpulent, good looking/ beautiful, unattractive, in his mid/ late forties, adjectives connected with attitude to work / temperament / relationships / danger / the mind, ill-mannered, even- tempered, impolite, rude, trustworthy, self-confident, frank, generous, get upset, get sb. down, get on

			<p>with, give up, put down, put up with, twist one's ankle, sneeze, pneumonia, whooping cough, scarlet fever, measles, mumps, polio, varicella, chickenpox, epidemic, take / your/ temperature, blood pressure, pulse, X- ray, blood tests, symptoms, epidemics, protect, immune hypochondriac, prescription, thermometer, ointment, narrow escape, choke, be concerned about, clean teeth, have a shower, conditioning, do breathing exercise, toothbrush, toothpaste, comb, soap, shampoo, make- up, shaving cream, lipstick, bath, hangover, do exercise, feel fit, gym, balance diet, vitamin, plenty of rest, healthy/ junk food, fat, fatty / fattening food, prevent, antibiotics, preventive medicine, protect</p>
<p>4 Doprava a cestovanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dopravné prostriedky - Osobná doprava - Príprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železničných a leteckých sietí 	<p>Dopravné prostriedky</p> <p>car, bus, ship, boat, plane, rocket, bike, taxi, train, helicopter</p> <p>go by car, take a taxi, arrive, leave, fly, drive, ride</p>	<p>A1+</p> <p>Osobná doprava</p> <p>Príprava na cestu a cestovanie</p> <p>spaceship, ferry, liner, underground, motorcycle, speedboat, van, lorry, ambulance, racing car, carriage, jeep, limousine, estate car, off-road, get on/in/off/out, sail get seasick, catch, miss, go on, zebra crossing, motorway, pavement, ticket inspector, bus stop, railway station, airport, platform, waiting room, loudspeaker, tunnel, fare, driving licence, traffic</p>	<p>A2+</p> <p>Turistika a cestovný ruch</p> <p>truck, vehicle, tanker, airship, submarine, tram, hovercraft, caravan, coach, trolleybus, passenger train, moped, hot-air balloon, airship, raft, canoe, yacht, hang-glider, freight train, local train, express, jaywalk, hitch-hike, fill up the tank, run out of petrol, slow down, pay a fine, jump the queue, be airsick/carsick/seasick, overtake, insert a coin, ticket machine, public transport, harbour, chauffeur, bus</p>

		lights, crossroad, bus stop/station, airport, port, abroad, mechanic, garage, petrol station, departure, arrival, taxi rank, timetable, travel agency, book a holiday, full/half board, stewardess, change, disembark, take off, board, hire/rent, check a passport, single/return ticket, trip, journey, customs, package holiday, sightseeing, valid passport, travel guide, guide book, map, souvenir, travel agency, tourist, traveller, visitor stay in, spend, get lost,	conductor, captain, pilot, parking lot/fine, parking ticket, ticket machine, check-in, destination, travel insurance, pack the luggage, exchange foreign currency, self catering, traffic warden, road sign, cruise, rate of exchange, voyage, tour, travel, crossing, business trip, ramble, trek, receptionist, porter, customs officer, holiday maker, guest, host, courier
5 Vzdelávanie a práca - Škola a jej zariadenie - Učebné predmety - Pracovné činnosti a profesie - Školský systém - Celoživotné vzdelávanie - Pracovné podmienky	Škola a jej zariadenie Učebné predmety school, classroom, teacher, pupil, board/blackboard, chair, desk, schoolbag, pencil, pen, book, exercise book, homework, popular, important, favourite learn, write, read, start/finish the lessons, timetable, subject, English, Slovak, Maths, Geography, History, Science, Music, Art, P.E (physical education), R.E (religious education), double period, break	A1+ Pracovné činnosti a profesie classmate, student, marks, grades, class register, gymnasium, playground, holiday, chalk, sponge, duster, glue, map, ruler, to be good/poor at, interested in attend, pay attention, teach, study, practice, Computer Science, Craft, Drama, Humanities, Handwriting, Chemistry, Biology, Physics, foreign languages, German, French, Spanish, Russian, worker, doctor, nurse, shop-assistant, policeman, postman, cook, waiter, actress/actor, taxi-driver, gardener,	A2+ Školský systém Celoživotné vzdelávanie teaching staff, headmaster/headmistress, headteacher, teaching aid, wallchart, report, lined paper, felt-tip pen, stapler, compasses, file, certificate, strict, bright, clever, gifted raise hands, play truant, punish, learn by heart, cheat, revise, reward, make progress, compulsory, optional elective, voluntary, Algebra, Technical Studies, Civics, Social Sciences, Conversation, salesman/saleswoman, dressmaker, hairdresser, grocer, chemist, dentist, carpenter, mechanic, electrician, bricklayer, photographer, architect, pre-

		baker, butcher, artist, gardener, soldier	school education, nursery, primary, elementary, secondary, comprehensive, public, boarding, high, private, state, church, vocational school, college, university, leaving exam specialized in take, pass, fail, graduate, apply, train, prepare polytechnics, further education, post graduate, training course, research, library card
6 Človek a príroda - Zvieratá/fauna - Počasie - Rastliny/flóra - Klíma - Človek a jeho životné prostredie - Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia	Zvieratá/ rastliny Počasie the natural world animals- mammals, birds, reptiles, pets, cow, pig, dog, mouse, frog, elephant, horse..., sun/ny, rain/y, fog/gy, cloud/y, hot, cold, snow, sky, wind, clear, showery, rainbow, plants- flowers, trees, bushes, roots, leaf / leaves, trunk, branch, grass, weather, climate weather – seasons, calm climate- dry, continental, wet	A1+ Životné prostredie animal species, animals that hibernate in winter, dangerous animals, wild animals, insects, animals in Zoo, protection of animals, tail, wing, nest, beak, endangered, extinction, farm animal, tame, paw, wildlife park, What is the weather like? pouring, shower, frost, degree, Indian summer, shine, mild, breeze, weather forecast, mud, skid, flow off, rainstorm, evacuate, trees coniferous/ deciduous, trunk, needles, oak, maple, willow, palm, pine, soil, lack of st., weather forecast, meteorologist, centigrade, chilly, cool, changeable, mist, region, environment, litter, waste,	A2+ Podnebie nature, countries, continents, land, mountain, hill, water, river, stream, sea, ocean, wood, forest, lakes, islands, footpath, landslide, game park, stay out of, make a habit of st, harmful, oil spill, packaging, suited for, unnatural, rainforests, carbon dioxide, poor soil, desert, extinct, to make matters worse, dump, get / be involved in, disasters – earthquake, hurricanes/ tornadoes / typhoons, volcanoes, lava, natural, floods, drought, famine, erupt, spread, starving, victims, survivors, agriculture/ farming, jungle floor, to grow fruit, pick the fruit, harvest, crops, grow- plants, poisonous, ecosystem, tree covered,

		nature / industry, fumes, factories, acid rain, emit, power station,	buds, in bloom, petals, chilly, melt, humid, drizzle, blizzard, freezing, icy, pour with rain, sticky weather, sunbathe, sunshine, icy, rain heavily, everything went black, chilli, meteorologist, puppy, piglet, calf, duckling, gosling, coat, feather, skin, trunk tusk, under threat
7 Voľný čas a záľuby - Záľuby - Knihy a čítanie - Rozhlas, televízia a internet - Výstavy a veľtrhy - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti	Záľuby hobby, photography, stamp collecting, keeping pets, reading, playing computer games/ dominoes/a musical instrument/chess, collecting badges/pop-star photos, model-making, board games, spare time, join a club, collect, swap, show	A1+ Knihy a čítanie Rozhlas, televízia a internet perceive the world, sense of beauty, creativity, artistic expression, trash/kitsch, pale imitation, be impressed, entertain, contribute to education, make life more interesting, stimulate the imagination, influence positively, enrich one's mind, challenge one's imagination trade fair, book/craft/job fair, expo, exposition, festival, art gallery, botanical garden, park, see an exhibition, exhibit, display, be on exhibition, fairground, hold, dog show, section, free admission, exhibitor, guide, live broadcast, cable/satellite TV, telly, current affairs, serial, series, episode, quiz master, announcer/presenter/host, chat/talk/variety/reality show, viewing habits, provide information, jingle,	A2+ Výstavy a veľtrhy Kultúra a jej vplyv na človeka socializing, pastime, mania, worthwhile/beneficial hobby, crochet, sculpting, cutting out beauty tips, amusement arcade, slot machine, zorbing, darts, snooker, bookworm, take my mind off work, time-consuming, devote time to, readable genre, non-fiction, novella, playwright, autobiography, update the collection, loan period, reminder, admission card, reading room, public library, look up an entry, flow of information, smashing, worth attention, out of print, pocket edition, message of the book, narrative power, surprising turn, witty plot, work of lasting value, masterful translation, coverage, TV rating, regular watcher, watch TV selectively/indiscriminately, commercialization, censorship, remote

		<p>worldwide web, file, chat, database, word processor, , e-mail address, dot, printed media, editor, columnist, owner, cartoonist, freelance journalist, correspondent, journal, periodical, feature, gossip column, cartoon strip, circulation, annually, independent, edit, skim through, switch over, turn up/down, browse, poetry, setting, plot, conflict, idea, paperback, hardback, encyclopedia, dramatist, poet, review, critic, introduction, chapter, supplement, volume, manual, travel book, publish a book, bestseller, exciting, depressing, boring, entertaining, recommend, leisure time, do-it-yourself, antiques, pottery, amateur, sewing, embroidery, choir, redecorate, have a day out, live entertainment, multi-screen cinema, arranging flowers, coral viewing, bird watching, batik printing, weaving take up, give up, enter the competition, relaxation, challenge, prefer to, go in for, delightful impression</p>	<p>control, recorded highlights, phone-in, TV licence fee, plasma TV, commercial, transmission, press review, candid camera, via the Net, user-friendly, virus, hacker, software, hardware, floppy disk, broadsheet, quality paper, tabloid, gutter/yellow press, newsletter, freedom of the press, press release/baron, , cheque-book journalism, supplement, obituary, caption, scandal, canard, scoop, classified ads, coverage, circulation, un/biased, right/left wing, middle of the road, pick up/tune in the station, televise, click on the icon, key in, bring out, prize exhibit in the show, show-and-tell, stage/hold/mount/put on an exhibition, exhibition hall, open up to public, pose new questions, have a particular resonance with someone, bring joy, kill boredom, have different taste, importance for inner life, luxury or necessity, artistic inclinations, enrich the mind, food for thought, intellectual property/nourishment, broaden one's horizons, inestimable benefits</p>
8 Stravovanie - Stravovacie návyky - Mäso a mäsové výrobky - Zelenina a ovocie	Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje food, meal, breakfast, lunch,	A1+ Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky eating habits, starter, main dish, delicious,	A2+ Stravovacie zariadenia Príprava jedál put, add, wash, use, make, cover, cut, peel, chop, fry, roast, bake, stew, heat,

<ul style="list-style-type: none"> - Nápoje - Cestoviny a múčne výrobky - Mliečne výrobky - Stravovacie zariadenia - Príprava jedál - Kultúra stolovania - Zdravá výživa 	dinner, supper, fast food, restaurant, be hungry, thirsty eat, drink, cook, meat, sausages, egg, chicken, fish, hot dog, hamburger, fruit, apple, orange, lemon, banana, pear, peach, cherry, vegetable, carrot, tomato, potato, bean, pea, pepper, onion, mineral water, milk, tea, coffee, fruit juice, lemonade, cold, hot, pour, have a drink,	taste, lay the table, wash the dishes, have a snack, pork, beef, turkey, bacon, ham, sandwich, seafood, strawberry, grapes, grapefruit, pineapple, plum, apricot, peanut, melon, lettuce, cauliflower, celery, mushroom, cabbage, soft/hard drink, sirup, tonic, milkshake, beer, wine, coke, ice tea, bottle, tin mix, pasta, spaghetti, pizza, pancakes, cake, pie, dessert, flour, loaf of /fresh bread, piece, margarine	stir, mix, boil, mince, mash, grill, frozen, canned, tinned, canteen, fast-food, pub, takeaway, barbecue, bistro atmosphere serve, order, cream, cottage cheese, noodles, dumplings, filling, doughnut, macaroni, cereals, cornflakes slice, beverages, soda water, refresher, cider, bottled beer, lager, pint sparkling, light, spill, blackberry, raspberry, gooseberry, walnut, coconut, mango, brussel sprouts, turnip, broccoli, leek, spinach, radish, garlic, poultry, lamb, fillet of fish, salmon, beefsteak, duck, goose, kidney, liver, brunch, foodstuff, tasty, disgusting chew, swallow, enjoy the meal, have a good appetite, eat properly, to be on a diet
9 Multikultúrna spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> - Cudzie jazyky - Rodinné sviatky - Cudzojazyčná komunikácia - Štátne a cirkevné sviatky 	Cudzie jazyky Rodinné sviatky nation/ nationality/ language foreign / native grammar, spelling, vocabulary, pronunciation, different and common words, cultures, family, festivals,	A1+ Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky original inhabitants, tribes, invasion, languages, new words, new living conditions, anniversary, seasonal, collect, decorate, ornament, mistletoe, holy, invite, invitation, party, organise,	A2+ Zvyky a tradície v rôznych krajinách Jazyk a komunikácia mixed cultures, development of languages, political situations, inventions, science and technology, go out, get engaged, get married, reception, civil marriage, registry office, bride, groom,

<p>- Zvyky a tradície v rôznych krajinách</p> <p>- Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií</p>	<p>church, birthday, wedding, relatives, presents, food, meet, visit, congratulations, cards, Christmas, carol, socks, reindeer, turkey Easter, buy/ give/ get presents, candles, tree, stars</p>	<p>entertainment, picnic, barbecue, polite, Thanksgiving, feast, pumpkin pie, importance of studying languages- reasons, job, travelling, study, difficulties, school, staying abroad, better working conditions, dictionary, translation, Public holidays, festivals, culture, religion, historical events, persons, commemorate, monuments, annual, church, mass, Christianity, Catholics, Protestants, Muslims, invite, spend, watch, dictionary, TV, radio, evening classes, revise</p>	<p>bridesmaid, best man, married woman, values, live off, cooperate, edible, legend, persecution, listening to, reading, original, dialect, slang, blur, the Net, phone, mobile phone, Christmas Eve, Christmas Day, Boxing Day, history, traditions, habits, pagan, differences, Easter – eggs, water, egg hunt, palm, Guy Fawkes, fireworks, Christmas Eve – special dinner, midnight mass, stable, Wise men, whip, Holy week, Lent, special dishes, Halloween, Jack-o-lantern, masks, Trick or Treat, pumpkin, language – communication, verbal / non- verbal, pictograms, gestures, mime, shake, wink, wave, English – influences, varieties, differences, British / American English, vocabulary, body language worldwide spread, official, mobile phones, chat shortcuts, music, knowledge, formal / informal</p>
<p>10 Obliekanie a móda</p> <p>- Základné druhy oblečenia</p> <p>- Odevné doplnky</p> <p>- Výber oblečenia na rôzne</p>	<p>Základné druhy oblečenia</p> <p>T-shirt, jeans, trousers, cap, skirt, shoes, jumper, dress, hat, jacket, clothes, trainers, sandals, shorts, anorak, coat, socks, boots, fancy dress, pullover, sweater, night dress,</p>	<p>A1+ Odevné doplnky</p> <p>gloves, scarf, fur-coat, knickers, underpants, bra, tights, sweat-shirt, slippers, underwear, cardigan, pyjamas, uniform, swimsuit,</p>	<p>A2+ Výber oblečenia na rôzne príležitosti Druhy a vzory odevných materiálov</p> <p>pumps, three-piece suit, raincoat, blouse, twin-set, bathrobe, overcoat, Wellington boots, short-sleeved shirt, polo neck, boxer shorts, pumps, top, waistcoat,</p>

príležitosti - Druhy a vzory odevných materiálov - Móda a jej trendy	slippers, get dressed, put on, take off, wear, go with	swimming costume, moccasins try on, do the buttons up, comfortable, baggy, tight-fitting, be grown out of something, dressed in latest fashion, be neatly dressed, accessories, jewellery, necklace, earring, ring, belt, handbag, lipstick, perfume, tie, sunglasses, watch, purse, umbrella, button, pocket	dress up, look smart, be in/out of fashion, measure, man-made fibres, natural material, garment, trendy, stylish, showy, have in wardrobe, briefcase, handkerchief, bowtie, bracelet, beads, pearls, wedding ring, wallet, chain, rucksack, money belt, evening gown, stole, dinner jacket, tracksuit, helmet, wedding dress, ski- wear, casual wear, overalls, apron, designer clothes, costume, material, fabrics, canvas, pattern, cotton, wool, silk, denim, leather, sateen, acrylic, nylon, striped, flowery, checked, dotted, non- iron, waterproof, hand-wash, whitewash
11 Šport - Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne - Športové disciplíny - Význam športu pre rozvoj osobnosti - Nové trendy v športe - Fair play športového zápolenia		Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne sport/ game, individual/ team, summer/ winter, outdoors/ indoors, football, volleyball, hockey, basketball, golf, swimming, skiing, gym, playground, field, ball, net, basket, match, equipment, darts, knee pad, somersault, do exercise, go jogging, play football, be fond of, be interested in, be keen on, give up, take up, win, lose, tired of st., take part in, take risk, take st. to its limits	A2+ športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti duel, competition, ring, pool, course, bat, stick, oar, paddle, helmet, board, puck, arena, penalty trek, referee, umpire, heads or tails of coins, athletics- run, hurdle race, track, stopwatch, jump, throwing, javelin, discus, pentathlon, marathon, gymnastics- horse, rings, bars, fitness, aerobics, bodybuilding, venue, disabled, professional/ amateur, tiring, boring, exhausted, expensive, exciting, reliable,

			responsible, strong will, competitive, daily routines, be in better health, feel sorry for..., give talks, make rapid progress, state of shock, in preparation for st., back out, be into, get across, go through with, put on, set up, take up, turn down,
12 Obchod a služby - Nákupné zariadenia - Pošta a telekomunikácie - Druhy a spôsoby nákupu a platenia - Hotely a hotelové služby - Centrá krásy a zdravia - Kultúra nakupovania a služieb		Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie post office, postman, letter, envelope, postcode, stamp, air-mail, telegram, postcard, banknote, coin,	A2+ Druhy a spôsoby nákupu a platenia Hotely a hotelové služby shopping centre, shopping mall, corner shop, drugstore, florist, stationery, hardware store, ironmonger's, fishmonger's, tobacconist, jeweller's, gift shop, delicatessen, self service, clerk, scales, express letter, counter, letterbox, postbox, stamp machine, cheque, traveller's cheques, postmark, parcel, package, label, public telephone, phone box, directory, phone book, deliver the letters, congratulation, return to sender, connect, bargain, purchase, goods, discount, reduction, household goods, cleaning products, toilet articles, prepackaged, cash register, price, receipt, change, pay in cash, by credit card, charge, overcharge, queue, accommodation, one-star/five star hotel, guest house, single room, double room, twin room, full board, half board, bed and breakfast, porter, tip, chambermaid, luxurious/economy,

			comfortable, book, reserve in advance, check in/check out at the reception, on arrival/leaving, fill in the registration form, stay,
13 Krajiny, mestá a miesta - Krajiny a svetadiely - Moja krajina a moje mesto - Geografický opis krajiny - Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest		Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje město America, Europe, Africa, Australasia, Antarctica, Asia, the Pole, the Equator, hemisphere, climate, land, ocean, sea, westwards, be situated, to/in the north, in the centre, on the coast, natural resources, subtropical, arctic, mild, spread, border, city, city centre, bank of the river, town hall, lane, open-air museum, capital city, inhabitant, home town, memorial/monument, communications, industry, quarter, square, district, region, chainstore, warehouse, go sightseeing, originate, wander, design, walk through the ages	A2+ Geografický opis krajiny The European Union, the Far East, the Ukraine, the Netherlands, dependent territory, colony, below sea level, surface, annual rainfall navigable, steep, stony, upland, hilly, mountainous, extinct, ancient, crowded, rural, urban, unique, barren reside, inhabit, occupy, rise, descend, be rich in, citizen, hamlet, council, spa, medieval town, public transport, monument, national park, county, dialect, tourist/historic site, attraction, tourism, pedestrian crossing, multi-storey car park, grand hotel, dwelling, cable-car tour, route, surround, stroll, follow a route, revitalize, restore, explore, neat and tidy, unsafe, unclean, well-developed, understocked shops, peninsula, island, lowland, mountain range, hill, pond, forest, tropical rain forest, estuary, volcano, dam, canyon, ruins, reef, sandy semi-desert, cave, shore, canal, landscape, channel, valley, peak, jungle, natural beauty

<p>14 Kultúra a umenie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druhy umenia - Kultúra a jej formy - Umenie – spoločnosť – kultúra 			<p>Druhy umenia Kultúra a jej formy</p> <p>literature, performing arts, fine arts, the arts, biographies, novels, short stories..., music, play some instrument, theatre, ballet, opera, films, soundtrack, shoot a scene, scheduled action, tend to, act, figure, script, usher, sculpture, paintings, architecture, ceramics, based on, drawback, fabulous, personal experience, scenery, brush, canvas, message, motivation, graffiti, personal stamp, tag, scribble, signature, films- western, sci-fi, fairy tale, thriller..., plays-costume drama, musical, comedy..., paintings- realistic, abstract, portraits... stage/ to stage, production, audience, act, theatregoer, blockbuster/ hit, failure, exhibition, trends, dating show, seasonal, amusement, arcade, matinee, understudy, setting, plot, dress rehearsal, opening night, put on a play, release a film, what's on ?, queue for a ticket, captions, goodies/ baddies, speak one's mind, star in, be worth of seeing, recommend, refer to sb., suitable for, take up, multi screen cinema</p>
<p>15 Človek a spoločnosť; komunikácia</p>			<p>Jazyk ako dorozumievací prostriedok Formy komunikácie</p> <p>first/second/foreign/language, accent,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Jazyk ako dorozumievací prostriedok - Formy komunikácie - Kultúra komunikácie 			<p>dialect, slang, bilingual, monolingual, multilingual, mother tongue, speech, oral, written, verbal, non-verbal, body language, feeling, thought, sign language, gesture, symbol, dial, e-mail, chat room, website</p>
<p>16 Mládež a jej svet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktivita mládeže - Vzťahy medzi rovesníkmi - Generačné vzťahy - Predstavy mládeže o svete 			<p>Aktivita mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi</p> <p>weekend job, babysitting, household chores, work for charity, take up, peer group, volunteer work, fight for animal rights, community work, school choir/team, clubbing, language/music school, youth centre, put somebody off, look down on, spoilt, make friends, declaration of love, morals, passionate about, long for, peer rivalry, popular with, copy, show off, count on, ignore, bully, tease, make fun of, fear of, make remarks, sympathy, clash, revenge, victim, intolerance, patience, fairness, ability to listen</p>

17 Zamestnanie - Pracovné pomery a kariéra - Platové ohodnotenie - Nezamestnanosť			Pracovné pomery a kariéra work, job, occupation, profession, clerical / manual, salary / wage, qualifications, experience, part / full time, temporary, permanent, un / skilled worker, employer / employee, trainer / trainee, application, apply for, interview, reference, management, orders, promotion, advertisement, working conditions work as a..., in a ..., for a..., at..., hard, cash, find/ look for/ get/ start work, working day, knowledge, respected, creative, motivated, set an example, go into details, make up, get in touch, reputation, nine- to- five job, competitive, cope with st., do one's best, do badly, do sb. a favour, keep up, promotion, self-employed, due to, enclose, look out for, be

			spoilt for choice, mind one's manners, take control of, communicate by / with, make contact with, mental arithmetic, fire, in need, qualified for, renew, responsible for, face to face with, branch
18 Veda a technika v službách ľudstva - Technické vynálezy - Vedecký pokrok			
19 Vzory a ideály - Ľlovek, jeho vzory a ideály - Pozitívne a negatívne vzory			
20 Slovensko +13 - Geografické údaje - História - Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície			
21 Krajina, ktorej jazyk sa učím +13 - Geografické údaje - História - Turistické miesta,			

kultúrne zvyky a tradície			
------------------------------	--	--	--

VII Učebné plány

Schválená koncepcia cudzích jazykov v ZŠ a SŠ, ktorá bola prijatá dňa 12. septembra 2007 uznesením vlády SR č.767/2007, stanovuje zavedenie cieľového modelu do praxe v prechodnom období päť až osem rokov. Navrhované modely učebného plánu vychádzajú zo súčasného stavu a predpokladajú rad postupných zmien pre dosiahnutie všeobecného cieľa: *dosiahnutie komunikačnej úrovne B1/B2 podľa SERR v prvom CJ a komunikačnú úroveň A2/B1 podľa SERR v druhom CJ u všetkých žiakov edukačného systému v SR po skončení strednej školy a uznanie dosiahnutého jazykového vzdelania vo všetkých členských štátoch Európskej únie a Rady Európy.*

Z daného dôvodu je nevyhnutné ponúknuť model pre prechodné obdobie, ktorý zabezpečí kvalitu, efektivitu a koherenciu zavedenia cieľového modelu všetkým školám podľa ich možností a reálneho harmonogramu implementácie.

Prechodný model si môže škola zvoliť pri implementácii prvého cudzieho jazyka, ale do troch rokov/max. piatich rokov od začiatku doby implementácie musí prejsť na cieľový model od 3. ročníka ZŠ.

Druhý CJ sa zavedie v prechodnom období 8 rokov, v súlade s možnosťami škôl zabezpečiť kvalifikovanú výučbu 2. cudzieho jazyka. V prípade, že škola dokáže podľa presne stanovených kritérií zabezpečiť cieľový model skôr, môže ho uviesť po rozhodnutí vedenia školy do praxe.

Zavedenie nového modelu so všetkými náležitosťami sa začne realizovať od školského roka 2009/2010 **povinným zavedením jednotného variantu učebného plánu** ako to stanovuje model pre prechodné obdobie, t. j. od 5. ročníka ZŠ v prvom CJ v hodinovej dotácii 4 hodiny týždenne. V prípade, že škola disponuje kvalifikovaným učiteľom 1. stupňa môže prejsť na cieľový model pre prvý cudzí jazyk ihneď od začiatku zavádzania koncepcie do praxe. Cieľový model pre prvý cudzí jazyk sa bude zavádzať v prechodnom období 3 - 5 rokov, v súlade s možnosťami škôl zabezpečiť kvalifikovanú výučbu prvého CJ.

Pod pojmom kvalifikovaný učiteľ pre 1. stupeň ZŠ sa chápe učiteľ, ktorý dosiahne minimálnu úroveň v cudzom jazyku – B2 podľa SERR, má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ a absolvoval štúdium v predmete didaktika cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí, alebo učiteľ, ktorý dosiahol vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore učiteľstvo všeobecnovzdelávacích/akademických predmetov so špecializáciou cudzí jazyk a doplneným štúdiom v predmete didaktika cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí.

Počet učiteľov potrebných pre implementáciu cieľového modelu v druhom cudzom jazyku bude zabezpečený z množiny počtu už existujúcich učiteľov cudzích jazykov.

Prechodné obdobie implementácie cieľového modelu sa skončí najneskôr v školských rokoch 2017 - 2019. Celková doba implementácie je závislá od realizácie štátom stanovených podmienok, ako aj od schopnosti škôl dosiahnuť cieľový model v kratšom časovom období. **Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu cudzích jazykov v cieľovom modeli.**

Školy, ktoré majú schválený variant od 1. ročníka a spĺňajú podmienku kvalifikovanosti učiteľa cudzieho jazyka 1. stupňa, môžu si tento variant ponechať v rámci Školského vzdelávacieho programu.

Cieľový model

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba
Maturitná úroveň		1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ	
Dosiah. úroveň SERR		A	B		AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	B			AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
Stredná škola (ročník)	4. roč.	B2	B1	B1.1		B1/B2.1	B1	A2	
	3. roč.	4	3			3 v 5*	2		
	2. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2****	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2****	
						4	3	2****	
Dosiah. úroveň SERR		A2	A2	A2		A1	A1	A1	
Základná škola (ročník)	9. roč.	3	3	3		3	3	3	AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
	8. roč.	3	3	3		3	3	3	
	7. roč.	3	3	3		3	3	3	
	6. roč.	3	3	3		3	3	3	
	5. roč.	4	4	4					
	4. roč.	4	4	4					
	3 ***	3	3	3					

Počet hodín týždenne	39	35	32	26	30	22
Absolútny počet hodín	1083	963	738	432	552	312

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku, (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** výber daného CJ podmienený zabezpečenou kontinuitou v štúdiu na kmeňovej škole

**** povinne voliteľný predmet- pre žiakov , ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 1. CJ	3./4. ZŠ	4./5. ZŠ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1.	2.	3.	4.	5.				GYM
					1./2.	3./4.							SOŠ
					1./2./3.								SOU

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)

Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2. CJ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1.	2	3./4.	4.	4.						GYM
			1./2.	2./3.	3./4.	3./4.							SOŠ
			1./2.	2./3.									SOU

Model pre prechodné obdobie

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba
Maturitná úroveň		1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ	
Dosiah. úroveň SERR		A	B		AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	B			AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3			B1.1 B1	A2(2.1)		
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2		
	2. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2***	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2***	
		ZŠ	ZŠ	ZŠ		4	3	2***	
Dosiah. úroveň SERR		A2	A2	A2					
Základná škola (ročník)	9. roč.	4	4	4					
	8. roč.	4	4	4					
	7. roč.	4	4	4					
	6. roč.	4	4	4					
	5. roč.	4	4	4					
	4.								
	3.								
	2.								
	1.								
Počet hodín týždenne		36	32	29		14 / 18	10		
Absolútny počet hodín		1080	960	735		420 / 540	300		

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem
o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)													
Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 1.CJ	5./6.	6./7.	7./8.	8./9.	1.	2.	3.	4.	5.				GYM
	ZŠ	ZŠ	ZŠ	ZŠ	1./2.	3./4.							SOŠ
					1./2./3.								SOU
Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR)													
Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2.CJ	1.	1./2.	2.	2./3.	3./4.	4./5.							GYM
	1.	2.	3./4.	4.									SOŠ
	1./2.	2./3.											SOU

Cieľový model pre školy s vyučovacím jazykom národnosti

Ročník		GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU3	Možná voľba
Maturitná úroveň		A	B			B			
Dosiah. úroveň SERR		B2.1	B1.1	A2		A2/B1.1	A2	A.1	
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3			3 v 5*	2		
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2****	
	2. roč.	4	3	3		4	3	2****	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2****	
Dosiah. úroveň SERR		A2.1	A2.1	A2.1		A1.1	A1.1	A1.1	
Základná škola (ročník)	9. roč.	3	3	3		2	2	2	
	8. roč.	3	3	3		2	2	2	
	7. roč.	3	3	3		2	2	2	
	6. roč.	3	3	3		2	2	2	
	5. roč.	3	3	3		2	2	2	
	4. roč.	2	2	2		2	2	2	

3 ***	2	2	2
-------	---	---	---

Počet hodín týždenne	35	31	28
----------------------	----	----	----

20	24	18
----	----	----

Absolútny počet hodín	970	853	644
-----------------------	-----	-----	-----

330	442	252
-----	-----	-----

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku, (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** výber daného CJ podmienený zabezpečenou kontinuitou v štúdiu na kmeňovej škole

**** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 1. cudzí jazyk												
Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1	C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2				
Ročníky v 1. CJ	3./4./5. ZŠ	6./7. ZŠ	8./9. ZŠ	1. 1./2. 1./2./3.	2. 3./4.	3.	4.					GYM SOŠ SOU
Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky -učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 2.cudzí jazyk												
Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2	
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2
Ročníky v 2. CJ	6./7./ 8./9 ZŠ	1. 1./2. 1./2./3	2. 2./3.	3./4. 2./3./4.	4. *							GYM SOŠ SOU

Model pre prechodné obdobie pre školy s vyučovacím jazykom národností

	Ročník	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba	GYM	SOŠ**	SOU 3-ročné	Možná voľba
	Maturitná úroveň	1. CJ	1. CJ	1.CJ		2. CJ	2. CJ	2. CJ	
	Dosiah. úroveň SERR	A	B			B			
		B2	B1	B1.1		B1.1 B1	A2(2.1)		
Stredná škola (ročník)	4. roč.	4	3		AJ NJ FJ RJ TJ ŠJ	3 v 5*	2		AJ,NJ FJ,RJ ŠJ,TJ
	3. roč.	4	3	3		3 v 5*	2	2***	
	2. roč.	4	3	3		4	3	2***	
	1. roč.	4	3	3		4	3	2***	
		ZŠ	ZŠ	ZŠ					
		A2	A2	A2					
Základná škola (ročník)		3	3	3					
	9. roč.	3	3	3					
	8. roč.	3	3	3					
	7. roč.	3	3	3					
	6. roč.	3	3	3					
	5. roč.	3	3	3					
	4.								
	3.								
	2.								
	1.								
	Dosiah. úroveň SERR								
Počet hodín týždenne		31	27	24		14 / 18	10		
Absolútny počet hodín		930	810	600		420 / 540	300		

Poznámky: Jedna hodina týždenne znamená 33 hodín ročne,

* po dve hodiny z voliteľných predmetov v 3. a 4. ročníku (v - logická spojka alebo)

** vrátane štvorročných študijných odborov SOU

*** povinne voliteľný predmet- pre žiakov, ktorí majú záujem o nadstavbové štúdium

Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 1. cudzí jazyk													
Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 1.CJ	5./6.	6./7.	7./8.	8./9.	1.	2.	3.	4.	5.				GYM
	ZŠ	ZŠ	ZŠ	ZŠ	1./2.	3./4.							SOŠ
					1./2./3.								SOU
Úrovně kompetencií podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky - učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR) pre 2. cudzí jazyk													
Hrubé členenie	A1		A2		B1		B2		C1		C2		
Jemnejšie členenie	A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2	B2.1	B2.2	C1.1	C1.2	C2.1	C2.2	
Ročníky v 2.CJ	1.	1./2.	2.	2./3.	3./4.	4./5.							GYM
	1.	2.	3./4.	4.									SOŠ
	1./2.	2./3.											SOU

Literatúra

BEACCO, J.-C. *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*, Paris : Hachette éducation 2000.

BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R. *LEVEL B2 pour le français (utilisateur / apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris : Didier 2004.

BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOTE, G. *LEVEL A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (dilf) pour les premiers acquis en français*. Paris : Didier 2005.

BELZ, H., SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení v praxi*. Praha : Portál 2001, ISBN 80-7178-479-6.

BERARD, É. *Grammaire du français comprendre, réfléchir, communiquer (LEVELx A1/A2 du Cadre européen)*. Paris : Didier 2005.

BUTASOVA, A a kol.: *Jazyková politika v Slovenskej republike 2004. Jej východiská a smerovanie*, ŠPÚ 2006, ISBN 80-89225-04-07, (vsunuté kapitoly v publikácii: 1.1, s. 12 – 35), publikovanie čiastkových výstupov v rámci projektu ESF *Prehĺbenie efektívnosti vyučovania cudzích jazykov v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ*

BUTAS, J., BUTASOVA, A.: Kontinuita vo vzdelávaní v cudzích jazykoch pri prechode zo základnej na strednú školu, *Pedagogická revue*, 57, 2005, 2, s. 139-161.

BUTAS, J., BUTASOVA, A.: Úroveň niektorých cudzojazyčných kompetencií žiakov 9. ročníka základných škôl, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 2, s. 156-176.

BUTAS, J., BUTAŠOVÁ, A.: Zloženie vyučujúcich a klíma vyučovania cudzích jazykov, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 3, s. 292-311.

Cadre européen commun de référence pour les langues: Apprendre, Enseigner, Evaluer. Paris: Didier 2001.

COMMISSION EUROPEENNE, 2002. *Compétences clés*. Eurydice.

CONSEIL DE L'EUROPE, 1997. *Key competencies for Europe*. Report of the Symposium in Berne 27-30 March 1996. Strasbourg.

GOULLIER, F. *Cadre européen commun et Portfolios*. Paris : Didier 2005.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie a hodnotenie (Franko, Š: slovenský preklad). Bratislava : ŠPÚ 2006.

TANDLICOVA, Eva et al. *Glosár odborných anglicko-francúzsko-nemecko-slovenských termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Bratislava : ŠPÚ 2002.

Učebné plány pre 1. až 9. ročník základných škôl. Bratislava : MŠ SR 2003.

ÚIPŠ. *Jednorazové zisťovanie kvalifikovanosti učiteľov*. Bratislava : Ústav informácií a prognóz školstva 2001.

Vyhláška o ukončovaní štúdia v stredných školách. Bratislava : MŠ SR 2006.

Vzdelávací štandard z cudzích jazykov pre 5.-9. ročník základnej školy. Bratislava : MŠ SR 2002.